

نه و کچه‌ی کهری کردم

ناوی کتیب

نُه و کچه‌ی کهری کردم

بابه‌ت:

به‌سه‌رهاتی راسته‌قیه

تایپ: هه‌نگورد سه‌عدون

هه‌له‌چن:

به‌ختیار په‌شید

چاپ: یه‌که‌م - 2009

تیراژ: 1000 دانه

* نەو كچەي كەرى كردم *

تازە سەمىلم گۈۈگرە بېۋو، تازە ھەلدە چووم .. ھەرزەكارىكى چەتوون و بزيو ھەر ھېندە مەراقم لەشتىك بدابايە، ھەر ھېندە ركم لەشتىك بدابايە ئىدى وەكو قىرو بىنىشت پىيەو دەنووسام.. نەمام ئەو كچە ناسك و نازدارو بەژن زرافە بوو لەژياندا بۆ يەكەمجار لەرپى قوتابخانە بىنىم و لە يەكەم تىلە نىگادا نەشتەر ئاسا دلى پىكام ، چاۋ ئەبلەق، بەجورى كەرى كردم تاوەكو بەبەردەمىشم تىپەرى نەمتوانى چاۋى لىداگرم ، ئەو ھەم بوو مەراق بە عاموودىكى كارەبا داداۋ لووتم پىر خويىن بوو ، لىرەو ھەم بوو مەراق مادام بەۋاى ئەو ھەم واملېھات، مادام خويىنرزا، دەبى تۆلەى ئەو خويىنرشتنەى لىبەكەمەو ھەم . تەنەنەت تاوەكو ژمارە مۇبايلەكەيشم لەرپى كچە پورىكەمەو ھەم چىنگ كەوت، وەكوئەسپى جىق و دىق و فىقەم كرد .

لەسەرە سەعاتى يەكەمدا بەتەلەفون پىموت:(دەزانم تۆ جوانى ، بەلام منىش جوانم).

وتى: (تەفوۋ ھەم خويىرى، راستە من جوانم بەلام تۆ وەكو سەگى). مۇبايلەكەى لەسەر داخستەم .

لهسهعاتی دووه‌مدا به‌ته‌له‌فون پیموت: (دهزانی جوانیه‌که‌ت شیتی کردم؟).

وتی: (شیتی شیتنی چاوت دهرده‌هات). مؤبایله‌که‌ی له‌سه‌ر داخستم.

لهسه‌عاتی سییه‌مدا پیموت: (ده‌کری ده‌قه‌یه‌ک گویم لیگیری؟).

وتی: (هه‌ی که‌ری که‌رباوک، من حه‌زم له‌ده‌نگی زه‌ره زه‌ری که‌ر نیه). مؤبایله‌که‌ی له‌سه‌ر داخستم.

ته‌له‌فونم بوی کرده‌وه: (ئه‌ری مه‌وعیدیکم ناده‌یتی؟).

وتی: (وه‌ی به‌سه‌رچاو ده‌زوو واتبوتبا، سبه‌ی پیش سه‌عات هه‌شت وه‌ره ته‌ک ئه‌و که‌پره‌ی له‌به‌رامبه‌ر قوتا‌بخانه‌که‌مان کراوه، له‌وی ده‌تبینم و چاوم پی‌ت ده‌که‌وی، ئیستا دل‌ت داکه‌وت؟).

خه‌ریک بوو له‌خوشیا بال‌بگرم و بفرم، وتم: (ده‌ک خوا ده‌ست به‌بالت‌ه‌وه بگری و به‌جیهاندا بفرینی تا دنیا بیینی چهند جوانه، ده‌ی با کاتت لی‌نه‌گرم خوات له‌گه‌ل). ته‌له‌فونه‌که‌ی له‌سه‌ر داخستم.

شه‌وی تا دره‌نگی وه‌خت له‌نیو کتیبخانه‌ی ژوره‌که‌ما که‌وتمه هاتووچو، ئه‌و دیوانه‌م دهرده‌کرد، دامده‌ناوه‌و له‌نوژنه‌ندا یه‌کیکی دیکه‌م دهردی‌نا. به‌ده‌یه‌ها کتیپم هی‌نایه‌ گوری.

له‌سه‌عاتی یه‌که‌می ئه‌و شه‌وه‌دا دیوانه‌ شعریکی (په‌شیو)م هی‌ناو چهند شیعیکی ته‌پرو ناسکم لیی دهرکردو هه‌موویم ئه‌زبه‌رکرد.

له‌سه‌عاتی دووه‌می ئه‌و شه‌وه‌دا ئه‌و کتیپه‌ ته‌رجه‌مه‌کراوه‌م هی‌نا که‌ باسی له‌موساره‌حه‌ی به‌ینی کوپو کچ ده‌کردو دوو باب‌ه‌تم لیی دهرکردو هه‌موویم ئه‌زبه‌رکرد.

لەسەعاتى سىيەمى ئەو شەوهدا، خۆم تەرخانکرد بۆ پرۆقەکردن ئەو
سەعات ھەشتى بەيانىيەو لەتەك كەپرەكە بەرامبەر نەمام وەستاوم و
شيعرى بۆ دەخوینمەو وە قسەكانى دىكەى بۆ دەكەم.

بەيانى زوو لە خەو ھەلسام، دواى بەرچايى، نيو سەعات بەدىار
ئاوینەو خۆم ھىناو بردو خۆم رېكخست . بەپەلە پرووزى خۆم
گەياندە كەپرەكەو كەوتمە چاوەروانى، كاتىك دوور بەدوور چاوم پىي
كەوت وەكو سەگىك چۆن لەبرسىتى پارچە ئىسقانىك ببىنى و حەزىكا
زوو بىگاتى و تامەزىو بەلىستنەو ھى بى، ئاوا لىكاو لەدەمدا كەفى
چنى . ئەو بەخىرايى بەرەو پرووم ھات، منىش بەخىرايى دلم بوى لىدا.
بەزىيەكم بەرووى دادا، ھەلى كە گەيشتە تەكم، بەبى سەلام و كەلام كە
ناوچەوانى گووى لىدەبارى، تاگرتى تۆپەلە تفيكى لەدەمى خپرەدەو
بەنيوچەوانى دادام: (ھەى تەرەس بەس ئەوجارە تەلەفون بەكەيەو
ئەوجا دەزانم چۆن ھەياو ھەوسەتت دەبەم). زانيم تازە كار لەكار
ترازا، بەھىواشى تۆپەلە تەكەيم لەدەموچاوم سىپىيەو وەكو نەبام
دىبى نە بۆران ، خۆم شىلو نەكردو بەھەلپەيەكەو پىم وت: (كچى تۆ
نابى كەمىك ھۆشت ھەبى خۆزگە ھىندىك جوانىش دەبووى تا بۆت
بەرم ، بۆت شىتېم، وەك مەزراح لەدەورتگەپىم، بەلام ئەو بەزانە ھەرگىز
ئەو تەفەت لەسەر ناچى و لەو تەفەت خۆش نابم). ئەو دەتوت كارمامزە،
بەپرويشتنە سەرنجراكىشەكەى بۆ سەرەو ھەلكشاومنىش بەخەم و
پەژارەو پىورى گەرامەو مال.

* وەى بىتخۇم نەمام *

ئەو پۆژە گىچى خولق و خۆم فوول بېو، دانە دەسكىم، ئۆقرە و حەسەلە و حەوانە وەم لىھەلگىرا بوو، ئەمە يەكەمجارە لەژياندا كچىك لىمھەلگەرىتە وەو بوپىرى تۆپەلە تەفېكم تىگرى: دەچىيە كوى؟ چما وادەزانى ئاوا سووك و سانا لىت خۆش دەيم ؟ وازت لىدېنم؟ وەى قورپ بەسەر، تازە جىقكەيت و فىقكەيت.. بالبىرى و بچىيە حەوت تەبەقەى ئاسمان، لە دەستەم قوتارت نابى و دەتگەمى؟.

بىرۆكە يەكەم بەكەلكە لە داھات سەرەپاى موفلسىم كە يەك قرۆش چىيە لە بەركەمدا نەبوو، چووم لە يەكى لە نەمامگەى ھاوپىيەكم بۆ چەند پۆژى دەپانزە نەمام لىى خواست و پووم لە ھاوپىيەكى دىكەمنا كە تويىتە يەكى نىسان دەبلى ھەبوو، ئەو وىش تويىتەكەى دامى كە بۆ چەند پۆژىك و ھەر پۆژەى بۆ نىوسەعات ، سەعاتىك لامبى .

لە پۆژى يەكەمدا بەخۆ دەپانزە نەمامە وە چوومە سەر پىى ، تاوى دوان كروپىدەنگ دانىشتەم تا دەر كەوت، بەمە كەوتمە جوولە و چوومە داوۋەى تويىتەكە و نەمامىكم بە دەستە وە گرت ، پووم تىكرەد و پىر بەگەرۇوم ھاوارم كرى:

* بىرەم تۇرنى ژنەكەتى *

نەمام خويندنى دوو سالى پەيمانگاي تەواو کردو منيش لەلاوه ئاگرى حەزو ئارەزوو ھەليگرتم پيوشوئىنى چوونە پيش خوشبکەم و بنيرمه خوازىئىنى، چونکە خوا قەلەمى ليدابوو، ھەموويان پازىبوون و کەس لارى نيشان نەدا.

لەپۆژى يەکەمدا: بىرەمە بازارو زىپوزەبەنم بۆى کرى.

لەپۆژى دووھەمدا: بىرەمە بازارو جل و بەرگم بۆى کرى.

لەپۆژى سىيەمدا: بىرەمە بازار، بەئىو مۆبىلياتم گىرداو تاقمىكى نووستنم بۆى کرى.

پۆژى ھەينيش گواستمەو، لەشەوى يەکەمى بەيەگگەيشتنماندا، نەمام ئەوئەندە گووکولئىنە بوو، ئەوئەندە کەوتە دارژەنەن لەقەبرغەم و چەقوى نيازەکانى لى تىژکردمەو تەمالي بۆ جياکەمەو، لەلايەک من بە پياوخراپىەکە ھەلسم، لەلايەکى دىکە ئەوئىش خانم و خاتوون واخۆى بنوئىنى لەگوئى گادا نووستووھو ئاگاي لەھىچ نىيە.. چونکە جوانىيەکەى شىتوشبرى کردبووم، بەجۆرى لەھەر شتىک زياتر تەنھا جوانىيەکەيم دەبينى، ھەر ئەو جوانىيەى

وايكردبوو له پيښاويدا ئاماده بم سه رم بوى به قه ناروه بكم، له پيښاويدا هم موو شتى بكم.

سى پوژى يه كهم به شيويه كى ئاسايى برده سر. له چوارهم پوژدا وهكو بابايه كى تازييه بار خوم دلته نگ و نيگه ران نيشاندا ، به قه ستى مانم له خواردن گرت، دهنه به دزيه وه نانى خوم هر ده خوارد. دايك و باوكم هاتنه لام، باوكم وتى: (كوپم پيده چى نه خوشبى؟ ئى ده ه لسه بابتبه مه نه خوشخانه). دايكم وتى: (كوپى خوم دلى خوت توند مه كه، ئه و خه مخه فته تى ناوى، ده زانم نه خوشنى، زور كه سى وهكو تو هه بووه به هه فته و به مانگ نه بوونه ته زاواو دواتر خوا ده روويه كى ليكردوونه ته وه، بوونه ته زاواو ئيستا پريك منداليان هه يه).

پيموت: (دايه گيان كيشه ي من زور له وه گه وره تره كه تو باسى ده كه ي).

باوكم وتى: (كوپم ناكاهه پياوه تى كه وتبى؟).

پروم تيكردن و وتم: (ئو شتانه ي ئيوه ده يلين ، له وانه هيج عيب و عارم نيبه، به لام حه زده كه م دلان ليم نه يه شى).

دايكم چه په رو كيكى به سينگيدا كيشا: (ئو چا مه به سست؟).

وتم: (مه به ستم ئه وه يه تا هيج گيروگرفتنيك له به ينمان پوونه دات، حه زده كه م مالم جيا كه مه وه).

دايكم خه ريكبوو هه لچى، باوكم پي ليگرت: (ئافره ت خوت تيكمه ده، خوابكه م ئه و بتوانى خوى به خيوكا چيمان ليى ده وي، وتيان كو پره چيت ده وي؟ وتى: هه زار دينارو دوو چاوى ساغ).

په لامارى ده ستى باوكم دما ماچم كرد. ويستم ده ستى دايكم ماچكه م، وه لى ده ستيكرد به فينگه فينگ و مينگه مينگ و فرميسك رشتن و لينه گه را ده ستى

ماچكەم ، بەتووپرەيەوہ : (ھەى بېژى ، دەزانم بوويەتە ئاردى ناو دېك و
 مامۆستات ھەيە ، لېم نەيەيتە پېش ، دەى لېمدووركەوہ) .
 كە وتم : (داىە ئەى من كورپى تو نېم ؟) .
 وتى : (حاشا كورپى سەگبى ، كورپى من نى) .
 كە وتم : (دەتوخوا داىە بەس بگرى) .
 وتى : (لەپېش چاوم وەلبە بپۆ لای ژنە زەريفەكەت ، دەبوو ھەر زووبمزانبايە تو
 پياونى و ژنى ژنەكەتى) .
 بەم قسەيە تەواو دەھرى بووم ، واىەرى مېشكەم لېكىدا ، بەلام لەئاست گەورەيى
 داىكدا ، ھېچم پېنەكرا ئەوئەندە نەبى ھەلسامە سەرىپى و بەبېدەنگى چوومەوہ
 ژوورەكەى خۆم .

* * *

* مافی په نابهریم دهوئ *

به خه م و په ژاره يه کي ژوره وه خو م فرېدايه سر دوشه که که و پشتم به ديواره که دادا، نه مام به مکه رو نازو حيله و حواله ليمهاته پيش و له ته کم دانيسه... که و ته دهسته پنان به سر م و دلې که نه فتی دامه وه: (پوچه که م به پوژ له پياو دهقه ومي و به شه و يش له ژن، نارامتبي کار نييه خوا نه يکا به بز ن).
به وشه ي: به ساقه... دل که م... هه ناسه... له ده ورنگه پيم، وه کو شيشل دانی فوودراو فس بوومه وه، نه خه م له بيرما، نه خه فه ت.

هر نه و پوژه که و تمه گه پان و سووران بو نه وه ي خانوويه ک بدوزمه وه و مال می ببه مه ناو، سي خانووم دييه وه.

له خانووی يه که م دا خاوه نه که ي پي و تم: (من له گه ل خو م دا ژور نيکت به کري ده ده مي به لام ده بي گرینتی نه وه م بده يتي ژنه که ت مندالی نه بي و نه هيلي مندالی بي).

و تم: (نه وه يه عني چيه ؟ نه گه ر خوا مندال بدا، نایا هيچ له گه ل کاری خوا ده کري؟) بي خوا حافظيزی نه و يم جي هيشه ت.

له خانووی دوهمدا، خاوه نه که ی پی و تم: (من له گه ل خۆمدا ژووریکت به کری ددهمی به لام ده بی گرینتی ئه وه م بدهیتی بیپرسی من به یه کلادا نه پوی، شه وانه ش ئه گه ر چوونه هه ر مایک تا ده ی شه و ریپتان پیده ده م، ئه گه ر سه عات بووه ده و یه ک ده قه چاوه پروان مه بن که هاتنه وه و له ده رگاتاندا، ده رگاتان لیبکه مه وه، ئه و جا ئه و شه وه ده چنه کوی؟ ناچنه کوی؟ ئه وه کی شه ی خۆتانه .) بی خواحافیزی ئه ویشم جیهیشت.

له خانووی سییه مدا، خاوه نه که ی پی و تم: (من له گه ل خۆمدا ژووریکت به کری ددهمی به لام ده بی گرینتی ئه وه م بدهیتی چونکه ئاومان له شه وی یه که م هیچ، له شه وی دووه م هیچ، له شه وی سییه م دی. دوو شه و عایدی ئیمه یه، ده بی شه وی سییه م سه عات سی هه لسی و ئاودانی، پۆژانه ش سی ستلی پراوپر له ئاوتان ددهمی، ئیدی چۆنی خه رجده که ن، ده پیرژینن، به خۆتانی داده که ن، هه مووی ده خۆنه وه، ئه وه که یفی خۆتانه. به لام له وه بترازی ئه گه ر له توینا بخنکین بلین یه ک گلاس ئاو، دلۆپی ئاو، له ئیستاوه نییه.) بی خواحافیزی ئه ویشم جیهیشت.

هه ر له ته نیشت ئه و ماله دا بیوه ژنیک گوی له و گفتوگۆیه مان بوو، بانگی ژوره وه ی کردم و وتی: (بۆ نایه ی من ژووریکت ددهمی، هه م بۆ تۆ باشه و هه م بۆ منیش ده بنه ئاوه دانی). ژووریک ی دوو به سیی دامی، مالم گواسته وه ناوی، له بهر بچووی ژوره که ئه گه ر میوانیکمان به اتایه جینه بوو لی بنوی، وه لی ئه وه ی له و ماله م به دیکرد سی مندالی بی شه شرونه شری هه بوو له کونی ده رگاوه ته ماشایان ده کردین بزانه چی ده که یین؟ چی ده خۆین؟ ده رگا که ش چونکه بیژینگ ئاسا هه مووی کون کون بوو، نه تده زانی کامه کونیان بگری، بۆیه شه وانه تا دلنیا نه بووینایه خه وتوون، هیچمان نه ده کرد. من له بی ئیشی و

بى پاره بى بىرم له وه ده كرده وه نه گهر داىك و باوكم وهرمبگرنه وه، نه وه مالم ده به مه وه لايان.

سى شه و سى رۆژ له بن گوئى نه مام خوئند تا پازيمكرد...چوومه مالى باوكم و كه وتمه دست و پى ماچكردنيان: (قوربانانيم لي مقه و ماوه، هانام هيناوه ته بهرتان گهر وهرمبگرن و مافى په نابهرىم بدهنى).

باوكم وتى: (من وه كو خوم نه وه وهرمگرتى، بو راي داى كيشت.....).

داىكم وه كو فيشه كه شىته ته قيه وه : (له هه موو دونيا مافى په نابهرى يه كجاره، ده بى به پى ياساو دستوورى نه م ماله بجوولئيه وه، نه وه مافى په نابهرىم پيداي و له هه ر سه رپيچيه كدا مافى په نابهرىت لي وه رده گرمه وه).
به و برپاره زور دلخوش بووم، هه ر نه و رۆژه مالم تيكننا، مالم پيچايه وه و چوومه وه مالى باوكم.

* * *

* دەست نوپۇزى مەرىك * *

دوربە و پووربە... دواى چەند مانگ دوركە وتنە وەم لە مالى باوكم، ئەو شەوہ من و نەمام و دايك و باوكم تا كەلە شير قووقاندى بە يەكەوہ دانىشتين، دايكم لە بچمپرا دياربوو حەزى دەكرد ئەگەر بە پەلارپىكىشىبى، پەلارى خۆى لە نەمام بدا گوايە من ساويلكە و ئەو ویش ئاگرى بن كايە، بى ھىچ پىشىنە يەك چۆن دەلین بووكى لەگەل تۆمە، خەسوو گویت لىبى، ئاوا پرووى تىكردم و ھەلدايى: (كورم لەو قسانە گەپى با من قسە يەكى خۆشت بۆ بگىرمەوہ، دەلین لە گوندىكدا كابرايەك مەپىكى دابەستەى راگرتبوو، ويستى بۆ ئاغاي ئەو گوندەى تەنیشتيان ببا، يەكى لە خزمەكانى حەزى نەدەكرد ئەو مەپە بۆ ئاغابى و ئاغا بيخوا، بە ھەلپە يەكەوہ پىي دەلى: (دەزانى ئەو مەپە ئەگەر دەستنويزى لپھەلنەگرى و تۆ بۆى بىبەى، دواتر خەبەر بگاتەوہ ئاغا، كورە لىت بەرقدادەچى و دلنبا بە ئەو مەپە ناخوا).

كابرا چونكە ساويلكە و خۆشباوەر بوو، دەستى بۆى بەسینگ داداو وتى: (وہ لئلاھى قسەكەت تەواوہ).

كات: چەلى زستان بوو، بەو سەرماوسۆلە مەپەى بەستە زمانى ھىئا، چەند جارى خستىە نپو حەزى ئاوەوہ تا حەياتى حونكەى لپرا.

ئەو ھەوالە گەببە دەم ئاغا گوايە كاترايەك مەپپىكى بەدىارى بۇ ئامادەكردوۋە
بۆيۇ ببا، كەچى دەچى دەستنوئىژى لېھەلدەگىرى.

جارى يەكەم مەپەكە دەخاتە ئاۋە ساردەكەو دەرىدېئىنى، مەپە لەسەرمان
دەپشمى دەتېرى، دەستنوئىژى دەشكى .

جارى دوۋەم مەپەكە دەخاتە ئاۋە ساردەكەو دەرىدېئىنى، مەپە لەسەرمان
دەپشمى دەتېرى، دەستنوئىژى دەشكى .

جارى سېيەم مەپەكە دەخاتە ئاۋە ساردەكەو دەرىدېئىنى، مەپە لەسەرمان
دەپشمى دەتېرى، دەستنوئىژى دەشكى ، سەرەنجام رەق دەبېتەۋەو مردار
دەبېتەۋەو . ئاغا جواب بۇ خەلكى ئەو گوندە دەنئىرى دەلى: لەمەودوا ھەر
كەسكە وىستى مەپە بەدىارى بۇ بنئىرى، با دەستنوئىژى لېھەلدەگىرى، بۇ
بەرەكەتى زياتر خۆم دەستنوئىژى لېھەلدەگىرى.

نەمامىەكسەر لەفېتى خۆى گەيشت ، بەو قسانە بەرى دلى گىرا، ھۆپپىكى
لەخۆى زانى و بەھبۆاشى ھەلسايە سەرىپى ، چوۋەۋە ژورەكەى خۆى...مىنىش
بەدوایدان راست بوومەۋەو چوومەلاى، بىنىم ناۋچەۋانى گىرژو مۆن كىردوۋە ، وتم:
(ئافرەت ئەۋە خېرە گووتگىراۋە؟).

وتى: (بىرۇ لەدايكە نازدارەكەت بېرسە بلى دايە ئۆينبازەكەم ئەو تالىق و
تالىقكارىيە چىيە لەو كچە بەيەغبارەى دەدەى؟ پىاۋەكە بەراستى واپروا لەو
مالە ئىدارە ناكەم و ناچار دەبم بچمەۋە مالى باوكم، لەۋىش پاروۋە نانكە
بەسەلكە پىيازىك دەبى بىمىدەنى).

كەللە رەقىەكەى نەمام وایدەخواست لەئاستىدا بەئارامبم و بگەۋمە دلدانەۋەى،
تا بېتەۋە سەرخۆى، چۆن دەلئىن دەمە لەچىت كەمە، ھەر بەدرۇ پىموت:
(ئافرەت تەبىئەت دەرمانى نىە، خۆى شىرى، تاپىرى.. تۆش جىقلدانەت

ئەوئەندە بچووكە ھەر قەسەيەكت لەلادا بكرى بەھەزارو يەك شيۆەى
 لێكەدەدەيەو، دەى پێيكەنە، ھەلپەپرە، گۆرانى بچرەو وابزانە داىكم
 گوويكبوو خواردى و تەواو، ئىستا دلت داكەوت؟).
 بە وشەى گووخواردن كەيفى ھاتى، قيجى ھۆشى ھاتەوئەبەر، بزەيەكى ناىە
 سەرليو و ماچيكي مزرى كردم.

* كەووادى قەبول ناكەم *

بيئيشى وەكو ھەژارى پەگيكي لەھاريبە، من سەررەپاي تەمبەلى و تەوئەزەلى،
 پروم لە نەمامنا خوئى دابمەزريئى، ئەويش لەخوایيەكى دەويست قەسەيەكى
 ئاواى بە گويدا بچريئەم، پازيبوو. ھەلسام بە مامەلەكردنەكەى تا ناوى ھاتەوئە
 بو دەستبەكاربوون لەگەلیدا چوومە قوتابخانەكە، وەلى بەپێوئەبەريكى ھيچ و
 پووجى وركزلى مل ئەستوروى ليئوو، سەلامم كرد، بى ئەوئەى لەبەرمان ھەلسى
 ، تەنھا لە جيۆە سەريكى بادا: (ئەھلەن).

بە وشەى ئەھلەن وامدەزانى ئىھانەيەكى گەورەى كردووم، لەناخەوئە ھەزارو
 يەك جنيۆم پيدا: دەك داوئەشيئى، وەكو كفتە ھەلوئەشيئى، عومرت نەميئى،

عومر كورتى بۇ خۆت و بۇ مودىرىت. فهريمانه كهى نه مامم بوى پراگرت، به پوزىكه وه له ده ستى وه رگرت و چاويكى خىراى پيدا گيپا. له سه ره له پرينيكي كت و پريدا وتى: (برا ئه رى تو چى نه مامى؟).
وتم: (خيزانمه، بوؤؤؤ).

وتى: (باشه خو دونيا شامى شه ريفه، ئه گه ر به تهنيا به اتايه چيده بوو نايا گورگ ده يخوارد؟).

به و قسانه ي و امده زانى ئه وه سه گه و ده وه رى، ده چه پى، وه لاميم نه دايه وه. كه پووى كرده نه مام، زياتر كه وته پشانه وه: (من بو ده وامكردنت سى خالى جه وه ريم هه يه، خالى يه كه م: ده واميكى ريكوپيكم لىت ده وي، سه عات هه شت چاره گى بوى ده بى له نيو گوره پانى قوتابخانه ئاماده بى و يه كه ده قه له و واده يه دوابكه وي، من ده رگاى هه وشه ت لى ده گرم و غاييت ده دم، ئه و جا كيؤه ده چى و ناچى ئه وه كه يفى خو ته. خالى دووهم: كلاوات لاي من ناخوا، مه به ستم ئه وه يه به ناوى ئه وه ي وه لا سه رم ديشى، زگم ژان ده كاو مؤله ت به هه موو جو ره كانيه وه قه ده غه يه. خالى سىيهم: نه له توو نه له كه سىتر قه بولنا كه م باس له شه تكانى نيو ئه م قوتابخانه يه بكا، بو ئه وه ي سه رت په حه تى، بو ئه وه ي تووشى لىيپچينه وه نه يه يت، زمانى خو ت بگه رو قسه شيان له گه ل كردي، وه لاميان مه ده وه، وريابه ماموستاى سپريم دانا وه، هه ر له به ر ئه وه.....).

نه مه يشت قسه كه ي ته واوكا، وه كو به پووى سه ر ناگر به پوويده ته قيمه وه: (ببوره جه نابى به رپوه به ر قسه كه ت پيده بريم، به هه رحال منيش سى خالى جه وه ريم هه يه. خالى يه كه م: تو نه من ده ناسى و نه ده زانى كي م؟ كاتى سه لامم كرد به سه رى لموزت وه لامت دايه وه ئه وه ش بو تو عه يبه يه كي

گه وره يه و پيمباشه به خوځتدا بچيه وه. خالی دووهم: بهردی گه وره نيشانه ی نه هاوويشتنه، من لیت ده پرسم ناخو تو ئه و شتانه ی که به سهر ژنی منی داده سه پینى، خوځت ئه وها مه زبووتی؟ دلنیا م چونکه پوخله واتت هینده زوره، ده ته وئ ده سته چه وره که ت به سهر سهری ژنی مندا بینى. خالی سییه م: یه کیك له نيشانه کانی ترس و باوه رپه خو نه بوون دانانی جاسوسه که یه کیك به سهر یه کیكى تر داده نیی، بویه من له برسان بمرم، موچه ی ئه و ژنه م مانگی ملیونیک دیناری، قهت ناماده نیم له لای مودیریکی فاشل و جاسوس و ترسنوکی وه کو تو ی دانیم).

مودیره که مشه وهش بوو، کیچی که وته که ولی و خو ی راستکرده وه بی به گژما، پیموت: (خوځت له بهر ئاوینه دیوه ده لئی عه له شیشی خوځت گیف کردو ته وه، که می پزی خوځت بگره، ئه گهر ئیره قوتابخانه نه ده بوو ئه و جا ده مزانی چیم لیده کردی؟). به توندی فه رمانه که م له ده سته ی چپران دو به تو وره ییه وه له گه ل نه مام چوممه لای به ریوه به بری گشتی و له نووکه وه خارومه سه له ی خوځم و ئه و مودیره فاشیله م بوی گیزایه وه، که س نازانی خیرو شه ر له چیدایه، یه کسه ر فه رمانه که ی هه لوه شانده وه و له قوتابخانه یه کی نزیك مالمانی دانا.

* * *

* ژنه که نه ری سی دینارم نادهیتی؟ *

نه مام له وه رگرتنی مووچه ی یه که م ، مووچه ی دووهم ، مووچه ی سییه میدا ژنیکی سه خیکار بوو، ده بیوت: (پیاوه که من مالم له گه له به شنه کردوی، مالم بو چییه؟ فه رمو ئه وه مووچه ی ئه م مانگه م، ئیتر چی لیده که ی ، چی لینا که ی ، که یفی خۆته).

منیش چونکه دهستم پیوه ی نه سووتا بوو، ئاره قه م پیوه ی نه رشتبوو، به پای پیلان له شتی پروپوچ و بینرخم خرج ده کرد، به مه ههفته یه که ده ما بو سهری مانگ، ده هاتینه سهر ساجی عه لی و ده که وتینه قه رزوقو... له وه رگرتنی مووچه ی چواره میدا که سی پوژبوو وه ریگرتبوو، وا خوم نیشاندا ناگام له هیچ نییه، پرسیم: (نه ری ژنه که مووچه ی ئه م مانگه ت وه رنه گرتووه؟).
وتی: (بووؤؤؤؤ؟).

به وشه ی (بو) ناخی هه ژاندم، راجله کیم و هه لوئسته یه کم کرد، دووباره پرسیمه وه: (مه به ستت له م (بو) یه چییه؟).

بیپه رواو ره پ و په وان زمانی گه راند: (مانگه شه و سهر له ئیواره دیاره، لی م تووره مه به تۆ چونکه نازانی مالّ ببه ی به پیوه، ده ستت بلاوه و نازانی ده ست

بە پارەو بەگىرى، لەمەودوا بۇ پىداوۈستى و خەرجى رۆژانە ،چىم پىۋىستى،
بەقەد ئەو شتەى كە بۆمە دەكرى، خۆم پارەت دەدەمى).

لەو رۆژەو بەبومە سۈالگەر ، دەبوو بۇ دىنارى خۆم دەخىلىكەم ، لەبەرى
بىپارىمەو، بەنەزاكەتەو دەستى لەبەر پانىكەمەو: (خوا خىرت بنوسى)
رۈوت و رەچالم، دەرۆزەكەرم و ھاتوومەتە بەر قاپىت، خىرىكم پىبەكە خوا
خىرت بنوسى).

ئەوۈش وەك بەزەى بەھالما بىتەو، دەست بۇ جانئاكەى دەبا، رۆژ ھەىە
دىنارى، دوو دىنار، سى دىنار ، چەندى لەدەست بىتەو دەمىداتى. ئەگەر
بموتبا: (ئەرى ئەو پارەىە كەم نىيە؟).

دەىداىە قاقاى پىكەنىن و لەسەر پىشت دەكەوت، دەىوت: (دەرۆزەكەر چەندى
بدرىتى، نابی ناشوكرى).

ھەموو بەىانىيەك پىنج دىنارى خشتى دەدامى، دەىفەرموو: (بىرۇ بەو پارەىە
كىلۋىەك تەماتە، كىلۋىەك باىنجان، نىو كىلۋ بامىەم بۇ بىرەو ئەوەى ماىەو
بۆمى بىنەو، خۇ ئەگەر پارەشت لەلا نىيە، قەىنا ئەوەى دەمىننىتەو بە
بۇخۆتبى).

پىمەھلدىناو دەچومە بازار، دە پانزە دوكانم دەكرد، دەگەرپام، بمزانىايە
لەكوئ ئەو شتانه ھەرزانن، تا بالانسى پارەكەم زىادكا، لەوئ دەمكىرى. وەكو
مندال بەقوربەسەرى، مانگى يەكەم بەرىكرد، مانگى دووەم بەرىكرد، مانگى
سىيەم بەرىكرد، زۆر جار دەموت: ئەرى ناكرى رۆژانەى ھەموو ئەو مانگەم
بەجارى بەدىتى؟ دەىوت: (مۆخت بخوئىنمەو، دەزانم چىت لەبن سەرە؟ چما
دەتەوئ بەدووقسەى خۆش ھەلمخەلەتئى، بەلام من ھىندە ساوۈىكە نىم ئەو
ھەموو پارەت بەجارى بەدىتى و تۆش بچى بەجارى ھەمووى خەرجكەىت و

دووباره بښه وه سه روگوڼلاکم ، بکه وپته نوزه نوزو پارانه وه همدیس خیرت
 پیبکه مه وه . دلنیا به قهت غه له تی وا ناکه م و شتی وا له من ناوه شپته وه ، توش
 نه گر به و مامه له یه رازی ، نه هلن وه سه هلن ، وه نه گینا چیرت سر م
 مه یه شینه و چیرت داوای پارم لیمه که و برؤ سر ی خوت له دیواره .
 به ده سته وه گیرم خوار دبوو . شه و نه بوو بیر له و کوله مرگیه نه که مه وه و
 سه د جار نه مر م و نه ژیمه وه . توخوا که ی نه مه حاله ؟ به س نه مر م ده بی نه و
 دپکه له بنپی ده رکه م . خواجه گیان ده روویه کم لیبکه وه نه و ده سته م
 محتاجی نه و ده سته یرم نه بیته .

* مومرانی ژنیکی نازا *

به یانیه کیان به رچایم کرد ، خوم گوړی بچمه دهره وه ، زه لیلانه به نه مام
 وت : (نه ری بیزه حمهت هه رچهنده له پروم نایه ته کلیفکه م ، نه ری هندی پاره
 نیه بمیده بیته ؟) . وتی : (نا ، پاره نیه ، پارهت بو له کوی بیتم ؟) .
 به رقه وه ژورره که م جیه شت . پیلاره کانم له پیکردو پیمه لینا ، چند شه قاوئیک
 چومه پیش ، پرتاو هوپیکم له خوم زانی ، پاره ستام ، پروم وه رگپراو ریوری

گه پامه وه لای، چۆن سهربازیک به رامبهر ئەفسه ریک ده وهستی، ئاوا به بی چریه و جووله له به رامبهری وه ستام.

ته ماشایه کی قوولی کردم و وتی: (ئه وه خیره هاتیه وه؟).

تییه لچوم: (گه وره به نده سه بری ئه یووبی هه یه له وه هست بریندار کردنه ی رۆژ نییه هه ستم بریندار نه که ی، رۆژ نییه دلّم نه شکینی، به هه قیقه ت وا ده که ی رقم لیتبیتته وه).

وتی: (ئاخر دیاره هه ر ئه وه نده هه لده گری، خواش کیو نه بینی، به فری تیناهاوی).

به و قسه ره قه ی و امده زانی قورقوراگه ی مملی گرتوه ها ئیستا، تاویکی دی ده خنکیم، به هه ناسه برکپوه پیموت: (تازه مادامه کی کار گه یشته مریشکه ره شه ، بۆ میژوو پیتده لیم ئه گه ر ئیوه ی ژن حوکمتان به ده ستنی، هه موو دنیا ده پینچه وه، ده یکه نه له فه یه کی فه لافل و ده یخۆن).

وتی: (ئه وه ش نیعمه تیکه خوا دهیدا).

به بزیه که وه ده مم هه لئنا: (ده گپرنه وه له شاریکدا ژنیک ده بیته حاکم، یه که م ئیش ئه و ژنه ده یکات، فه رمان ده دا هه رچی مه پ هه یه نابی خوریه که ی ببردیتته وه هه رچی بزنیش هه یه نابی مووه که ی بپرنه وه). فه رمانه که ی جی به جی ده کریت.. هه موو مه ره کان له هاویندا به هوی گه رما مردار ده بنه وه.. هه موو بزنه کانیش له زستاندا به هوی سه رما ره ق ده بنه وه، ئه وه یه حوکمتان، ئه وه یه حوکمی ژن.. بزنی ژن، بروخی پیاو).

به م قسه یه شله ژا، نیوچه وانی به یه کداواو به مۆنیه که وه وتی: (منیش گویم لیبووه، ده گپرنه وه وه ستایه کی چاچی که ده بینی شاگرده که ی گلاسی ئاوی له ده ست به رده بیته وه وه ده شکی، تووره ده بی، به شه ق و پیله قه وه رده گه پیتته

سه‌ری، مارکوژی ده‌کا: هه‌ی خویری، هه‌ی هیچ و پوچ، هه‌ی بی‌حه‌شرونه‌شر،
خوام له‌و خوايه‌ ئه‌وجاره‌ ئه‌و شته‌ دووباره‌ بیته‌وه‌و گلاسکیکیترت له‌ده‌ست
به‌ریته‌وه‌و بشکی، ده‌تشکینم).

شاگرده‌که له‌تاو ئیش و ئازاری خۆی به‌ غاردان غارده‌داو له‌ دورده‌وه‌ ده‌ستی
هه‌ره‌شه‌ی له‌ وه‌ستاکی به‌رز ده‌کاته‌وه‌و له‌جیاتیی چ جوینی خراب هه‌یه
پیییدات، پیی ده‌لی: (خوا گیان چی ده‌که‌ی هه‌رچی پیاله‌و گلاسکیکیت له‌نیو
ئه‌م دوکانه‌دا هه‌یه، هه‌مووی به‌جاری بشکی).

ئه‌و به‌سه‌ره‌اته‌ی نه‌مام هیچ په‌یوه‌ندیه‌کی به‌و بابه‌ته‌وه‌ نه‌بوو که من بۆیم
باسکرد، به‌ناچاری خۆم ختووکه‌داو به‌ده‌م پیکه‌نینیکی ده‌ستکرده‌وه‌ وتم: (
خه‌ریکه له‌به‌ر پیکه‌نین ده‌بووریمه‌وه، وه‌ی ماشه‌للا به‌پاستی به‌سه‌ره‌اتیکی
قۆرت گیراوه، وه‌ره‌ بزانه‌ ئه‌و به‌سه‌ره‌اته‌ چ په‌یوه‌ندیه‌کی به‌و بابه‌ته‌وه‌ هه‌بوو
که من له‌سه‌ر ژن و حوکمی ژن بۆتم گیرایه‌وه‌؟).

ئه‌و جارهیان ئه‌و خۆی ختووکه‌داو به‌ده‌م پیکه‌نینیکی ده‌ستکرده‌وه‌ وتی:
(ئه‌من ده‌لیم گیلی، باوه‌ر ناکه‌ی، قسه‌ قسه‌ راده‌کیشی).

* * *

* به دانیشتن مالم ویرانه *

مرؤفد به ئیشه وه جوانه.. ئه وهی که ریکی نه بی، که ریک ناهینی، به یانی هیشتا شه به قی نه دابوو، چوومه مهیدانی کریکاران و که وتمه ریکلامکردن بۆ خۆم : (پیاو عه بیبه مه دحی خۆیکا، من هیژیکی له بن نه هاتووم هه یه، فس فس پاله وانم، کام ئیش قورس و گرانه، کام ئیش به م و به و ناکری بۆ منی لیگه رپین من به تاقی ته نیا ده یکه م و مه منوونم هه ر یه کی بۆسه ر ئیشیکم ببات، بۆ نرخه که شی ئه وه کیشه یه ک نییه من به نیو ئه وه نده ی خه لکی بۆی ده چم).

که سی یه که م وتی: (وه لا گه لی ئیش بۆخۆمان هه یه، به س تۆمان که مه)

که سی دووه م وتی: (هه ر ئیشیکمان شکبرد، به سه رچاو ده نیزینه دوات).

که سی سییه م وتی: (پشتت به دهستی خۆت نه یخوری، خورشتی ناشکی). که ونه ئاشیک هه بوو که وتبووه ده ره وه ی شار، وه کو ده نگودۆ بلاو ببۆوه گوايه حه زیایه ک په یدابوو له ماوه ی سی مانگدا په لاماری سی پیاوی داوه و هه ر مانگه ی یه کیکیانی کوشتوو، ئه و ترسه ش وایکردبوو که س نه ویژی بچیته ئه و ئاشه و لی بمیئیته وه.. خاوه نه که ی چه ندین بانگه وازی کردبوو ئه گه ر که سی بۆ پاسه وانی له خۆی راده بینی، پاره یه کی باشی ده داتی.. منیش

چونکه بى ئەندازە لە بى ئىشى و دەستپان کردنەوہى نەمام بىزار ببووم، خۆم گەياندە لای ، پيموت:(قوربان هاتووم ئەگەر قەبوولمکەى دەبمە پاسەوان لە ئاشەکەت و خەمى هيجت نەبى).

خاوەن ئاشەکە بەتەوسەوہ تەماشایەکی بیچم و سەروسەکوئیدام، وەکو ئەقلی نەمگرى، بەبزهیه کهوہ زمانى هینایه گۆ:(سى زەلامى کەتەى چوارشانەى بەوہج هيجيان پینەکرا، تۆیهکی منالکاره ، تۆیهکی زۆر بچووک ، ئەگەر ئەو حەزىايە بۆتى و پەلامارتدا ، وەکو زەلاتە دەتخواو قووت دەدا ، گەر بەقسەى مامى خۆت دەکەى، لەو رايەت پەشيمان بەوہ، سەرى خۆت بەفەتارەت مەدە).

بەبروای متمانە و ورەيهکی زۆرەوہ پيموت:(ئاخەر دەبى بزانی گندۆرە بەرەنگ نىيە و زيريش لە چا و خۆيدا زۆر بچووکە، کەچى زوريش بەنرخە، تۆ هەقت بەسەر هيجەوہ نەبى، من هەموو بەرپرسیاریه تیک لەئەستۆ دەگرم).

پازیبوو، چوومەوہ مال، خۆم پىچاوه، خواردنى يەك هەفتەم لەگەل خۆم بردو بەدزى نەمامەوہ چوومە ئاشەکە.

شەوى يەكەمم بەرپیکرد هيج لە ئارادا نەبوو.

شەوى دووهم بەرپیکرد هيج لە ئارادا نەبوو.

شەوى سێهەمم بەرپیکرد هيج لە ئارادا نەبوو.

لە شەوى چوارەمدا، چونکە زستان بوو، شەش حەوت کۆلکە دارم خستبووہ سەر يەك ، ئاگرم تيبەرداو بە کزۆلپەوہ لە بەرامبەرى پونيشتم، هەر هيندەم زانى ئەو حەزىايەى باسيان دەکرد ليم بەژوور کەوت، حەزىاکە ورجيکی رەشى زەبەلاح بوو ، بە هياوشى هات، ریک لە بەرامبەرم و بەرامبەر ئاگرەکە دانيشت، ترسام، لەناخەوہ تەواو روخاوبووم.. دەستیکى لەرزۆکم گەياندە لووتم و

خوراندم، ورچهكەش وەكو من دەستی گەیانده لووتی و خوراندی، كە دەستم بەسەر سەرم داھینا، ئەویش دەستی بەسەر سەری داھینا.. یەكسەر بەسەر فیلی كەوتم، گویم خوراند، گوئی خوراند، بەو زستانە دەبە ئاوێکی سارد لەتەكمەوہ بوو بەسەر خۆم داكرد، پچیم، خەریكبوو رەق بیمەوہ، ئەویش دەبەنەوتیك لە تەكیەوہ بوو، بەسەر خۆی داكرد.. من دەستم گەیانده كۆلكە دارێکی گرگرتوو و لە خۆم نزیك كردهوہ گوايە خۆم دەسووتینم ، ئەویش كۆلكە دارێکی گرگرتوو لە خۆی نزیك كردهوہ ، یەكسەر ئاگری تیبەر بوو، بەمە ورچهكە بە تۆپەلێ ئاگرەوہ بۆ دەرەوہ دەرپەری، نەمزانی ما ، نەما، ئیدی چۆن ئەو ناوہی جیھنشت، جارێکی تر نەگەر اوہ .

*** زۆر سوپاس مام عەلەشین ***

هەفتە یەكەم لەنیو ئاشەكە بەرپێكردو بۆ پشوو ی هەینی گەرپامەوہ مال، نەمام بەببینم فرمیسك لەچاوانیدا فوارە ی بەست، بەپاكردن بەرەو لام هات و باوہشی پێداكردم ، دەستی كرده فینگەفینگ و گریان:(پیاوہكە توخوا ئەوہ ئیش بوو كردت؟ توو سمیلت هەرچەندە سمیلت نییە وەرە بزاتم چۆن دلت هات بۆ كەم پارە یەك خۆت بكە یە گیسکی قوریانی؟ ژیانم بێ تۆ هیچ نییە، من چ لەپارەو پوول و سەرەوت و سامانی ئەو دونیا یەكەم ئەگەر هەمووی هی منبێ و

تۆش بدۆرپنم، وەرەوہ مالّی خۆت گلاس بشکینە، ئەو ناوہ تیکنی و ئاتاری بەسەر پاتاری مەھیڵە، شەو و پۆژ بەس بخۆو بخەوہ ، مەچۆوہ ئەو شوینە، بەلینبی ئەگەر لەبزیکی خراپم لە دەم دەریپری بلّی ژنەکە تۆ خاوەن بەلینبی خۆتە دەک پەوت پەشبئی و ئەلەهەقی ژنیکی خراپی).

بەقەستی خۆم لئی گرانکردو گرانم فرۆشت: (ئاخر من ناتوانم واز لەو ئیشە خۆشە بێنم، بەو هەفتە یە خوو و خدەم پیوہی گرتووە، تا ئێرە چۆنم هیناوە، هەروا شانێ دەدەمە بەری).

کەوتە پارانەوہ: (پاستە من لەگەڵت ترو توورپەو پەق بووم، بەخودای لەمەودا هیچ لیت ناوی، وەعدە مەموو سەرە مانگیک ئەو مووچە یە وەریدەگرم ، کاش هەموویت دەجنگ دەنیم بەس مەپۆوہ ئەوی، دەستم دامینت من خراپ بووم ، تۆ بەخراپە ی من مەکەو ئەو جارە یان گەردنم ئازادکە).

وتم: (نازانم چیت پێبێم؟ ئەگەر دەلیم مار بەگەردنتە وەداو حەوت پشتت مەرگی بۆ دوایەکی زۆر ناخۆشە، دەعات لیناکەم ، بەلام ئیوہی ژن تەبیعەتتان کشمیشیە، دەمدەمین، زەمانەت چیە ئەگەر پەشیمان ببیەوہ؟) بەبروا بەخۆبوونەوہ وتی: (پیاو قسە دەکا، تیگە یشتی؟).

وتم: (دەباشە پیاوہکە ئەوہ منیش پازیبووم).

ئەو پۆژە دانێ ئیواری چوومە لای خاوەن ئاشەکەو لەنووکەوہ حارو مەسەلە ی وەرچەکەو فشاری مالهەم بۆی باسکرد... کابرا بە بیستنی سووتانی وەرچەکە کۆلی کەیفەساز بوو، هەر دەستی نایە باخەلی، بەتەواوی هەقی ئەو مانگە ی دامی و گەلێک مەمنوون بوو.

بەوینە ی ئاو بێمە بەفرو جاریکیتر بگەریمەوہ دۆخی جارن، دووبارە گەرماوە دۆخی جارن، هەموو پۆژی لەمالهەوہ تا بەرەبەری نیوہ پۆ پالدەکەوتم.. دابوومە

ته مبهلی، وهکو دابهسته تهنه دهمخواردو دهخوتم. . نهمام لهو ماوه دا باری دهروونی تیكچوو، به قیزو بیزهوه شتی دهمخواردو شتی دهخواردوه تا له چند جار پشانه وهیدا پیموت کچی هه ی، هه ی مالویران، هه ش به سهر تو ناگات له وه نییه چ قه وماوه، تو زگت هه یه زگ ... داوام لیی کرد له مه ودوا تا به چکه شیره که ی زگی دیته دونیاوه، نابی به هیچ کلوجی خوی نه زیه تداو قه دهغه یه نابی شتی قورس هه لگری، نه خاسمه نوبه ره که هیشتا نه هاتوته سهر دونیا، لای دایه و بابه خو شه ویسته.

رۆژتیکیان نه مام وتی: (پیاوه که ده زانه گه لیکم حه ز له گوشتی عه لی شیشه).

پیموت: (وهی به سهر چاو نه مپۆ عه لی شیش له بن بالی هه وریشابی، بو تی په ییاده که م و به دهستی خو م بو تی لیده نییم).

سهری کاسم هه لگرت، نه و ناواییه م سهر اوین کرد، شوین نه ما پرووی تیینه که م، نیستا و نیستا عه لی شیشم دست نه که وت، ناچاری پالی پیوه نام بچه گوندیکی نه و نزیکه و تا گه یشتمه جی، درهنگ داها ت.. به سهر دا بانگی نیوه رۆیدا، له مالیک مام وه پیریژن و پیره میردیک به یه که وه ده ژیان، پیریژنه که ناوی خه جه لچشور و پیره میرده که عه لی باینجانی ناو بو. خزمه تیکی باشیان کردم، پیش نه وه ی هه لسم، به زه لیلیه وه وتم: (نه ری مامه گیان خیزانه که م زگی هه یه و دل ده گیری، بیلامانا، حاشا حازری، بیته په رژی نیکی قایم، دوو له پرووی نیوه ده لین ته بیعت وهکو میش وایه له سهر شیرینی ده نیشی و له سهر گوش ده نیشی، جا نه و ژنه سهر به خه نه ی منیش له هه ر شتی ک زیاتر گر گر ها تووه داوای گوشتی عه لی شیشی لی کردووم، که س له م گونده شکنابه ی عه لی شیشی هه بی و بیفرۆشی؟).

مام عه لی پرووی کرده خهجه و بهدهنگیکی کرخنه وه بانگیرادیرا: (خهجه لچسۆر، دهی بزانه عه لی شیشی بۆ ئه و کوره قۆزه ناگری؟).

ئه ویش بهدهنگیکی نزمی نووساوه وه وتی: (بهسه رچاو عه لی باینجان).

ئه وهندهی نه برد، خهجه بهخۆو عه لی شیشه وه هاته ژووری و عه لی شیشی بۆ راگرتم: (فه رموو). ئه و چه ند قرۆشه ی له باخه لمدابوو، گشتیم ده رکرد هه قه که یان بده می، پیره میرده که لئی راخوړیم: (دهی هه لیگره، عه یب نا که ی له مالی خۆمان به ردمان تیدهگری و جنیومان پیده دهی؟). ناخر نابی، ناگری، سویندی له وی، سویندی له من، له دله وه زۆریشم پیخۆش بوو ئه و پارهم لیوه رنه گری، پارهم که ی لیوه رنه گرتم، پارهم ده ته نگی باخه لمانا و عه لی شیشه که م خسته بن هه نگلم، پاستبوومه وه دو عاخوازییان لیبکه م، پرووم کرده مام عه لی، له جیاتی بلیم مام عه لی زۆر سوپاس، له خوشیان لیمتیکچوو، وتم: (مام عه لی شیش زۆر سوپاس).

مام عه لی توورپه بوو، پروو بووه گۆچانه که ی و لیپراست کردم وه، به هه لچوونه وه: (هه ی بیژی، هه ی سه گسار، تۆبه له وه تۆبه، بهس بۆم بووه سته).

تف، راکه.. هه ر پییه کم کرده دووی و تیمته قاند، به پارهبوایه دوانی دیکه م قهر د ده کرد ئیستاش نه مزانی چۆن ئه و پییه م بری و چۆن گه یشته مه وه مال؟.

* * *

* زورم هز له كيشكه يه *

نهام زگه که ی که وتبووه پيشی ، له سه روحه دی بوون بوو، که هه لده ستاو ده رویشته، ته نها عاره بانه یه کی دهستی که مبوو زگه که ی بکاته ناو و به ملاو به ولای بگيری و ئه زیه تی نه دات ، چونکه زور ترسنوک و بیوره بوو، له تاو ئیش و ژانی خویدا ، هاواری ده گه ییه ههوت ته به قه ی ئاسمان، ده یوت: (ته واو من ده مرم .. ده مرم .. ئا.. ئا، ده مرم).

خۆم لیی تووره کرد: (ژنۆ، خوا نه کا بمری، ئاختر تو بمری قور بۆمن ده گه یریته وه).

ئه و تووره تر شیراندی: (ئه و جا تو چ گویت لئیه، ده مرم ، ده توپم، ده شزانم هه ز ده که ی بمرم تاوه کو ژنیکیتر بینیه وه). که که می گچی تووره ییه که ی دابه زی: (پیاوه که، به ساقه، پوژی ههوت جارن له ده وری سه رت گه پیم، توخوا ئه و چه ند پوژی ماومه ئاگات لئیمی و لیم دوور مه که وه).

زگم پییسوتا: (ژنه که چه مت نه بی تاوه کو فه رخه شیره که ت ده بی و ده نه ریئی، به ده قه چیه لیت دوور ناکه ومه وه).

هه ر دوا ی ئه و قسانه جاریکیتر که وته وه دلگیران، شتی وای داوا ده کرد له هه یچ قاموسیکدا نه بی، داوا ی گوشتی چوله گه (کیشکه ی) لیکردم، به

زەردەخەنەيەكەوہ پيموت: (وہى بەسەر ھۆردوو چاوم، تۆو كيشكە، ھەر ئىستا كيشكەت بۆ پەيدا دەكەم).

ھەلسام تايەى ماتۆرەكەم لىكرەوہو چوپەكەى ناويم كە بەھەموو سى رۆژبوو بەنوئىيى و بەكۆلى پارەم كرپبوو، دەرمكردو بەچەقۇ وەرگەرەمە سەرى و بریمەوہ، دار دوولقيكم ھىناو دارلاستىكم لى دروست كرد. چومە دەرەوہ، لەچەند كۆلانئىكى بەرەوہ چومە بن سى دار(دار كالپىتۆز .. دار ئەسپىندار.. دار بى) .. لەبن دار كالپىتۆزى مالىكدا بەردم بۆ كيشكەيەك رايھىشت، نە كيشكەم كوشت و لە دەنگى كەوتنە خوارەوہى پەنجەرى ئەو مالەدا يەكسەر زانيم ئەوہ پەنجەرەيەكم شكاند.. بە خىرايى چومە ئەولاترو لەبن دارئەسپىندارى مالى دووہمدا، خۆم لە كيشكەيەك مەلاسداو كە بەردەكەم بۆى رايھىشت، كيشكە فرى و لە بەرزبوونەوہى قاروقىژەى مندالىكى ئەو مالەدا يەكسەر زانيم ئەوہ سەرى مندالىكم شكاند كاتى پەر بەگەرەوى ھاوارى كرد: (وہى دايەگيان بەردم بەسەلكى كەوت، سەرم قوپاوه، خوئىن خوئىن، خوئىنپرئا).. بەخىرايى چومە ئەولاترو لەبن داربى مالى سىيەمدا خۆم لە كيشكەيەك مەلاسداو كە بەردەكەم بۆى رايھىشت، كيشكەكە فرى و لە گرموھۆرى دەنگى كەوتنە خوارەوہى پەنجەرەى ئەو مالەدا يەكسەر زانيم ئەوہ پەنجەرەيەكم شكاند، لە تالى منددا، ھەر سى مال لەيەك كات ھاتنە دەرەوہو كە منيان بەدەستى دارلاستىكەوہ بينى، كەوتنە دوام و منيان گرت، جا خوا دەست بەباليانەوہ بگرى و روو سى دنياو قيامەتيانكا، بيئەوہى تفيكم لىبەكن، شەقيكم تيھەلدەنن بەبيدەنگى رادەستى مەخفەريان كردم، سى رۆژ بەدەست بەسەرى پالمدايەوہ تا ئەفسەرى لىكۆلئىنەوہ ھات و كاتى خارومەسەلەى خۆم و نەمام بەزەليلى بۆى گىرپايەوہ، گەلى زگى پيمسوتنا،

خه ریکبوو بداته لووشه لووشی گریان و فرمیسکپرشتن ، هه ر ئه و وهخته به بی که فالت نازادی کردم.

گه پامه وه مال چ ببینم ؟ ئه وه سی پۆزه نه مام له زگه که ی نه جاتی بووه و فخره شیریکی جوانیشی بووه ، به شانازی وه دهستم به سمیلم داهینا : (زۆر سوپاس خوابه گیان وا ده ببینم نه مام و فخره شیره که م ساغ و سه لامه تن).

نه مام ئاگری ده کرده وه ، به دیتنم ناوچه وانی گرژکرد و به مه کره وه : (پیاوه که ئه وه سی پۆزه چوینه ته کوئی ؟ پیمنائی چوینه ته کوئی ؟ ئه ی بریار نه بوو به ده قه لیم دوورنه که وه وه ؟ به راستی ئه و قسه یه راسته که ده لئین پیاوان چیان بۆکه ی بیسووده و هه موو پیاویک بیوه فایه ، له مه ودوا هیچ ئومیدیکم پیت نیه ، پیاو ئه گهر له ته نگانه به هانای ژنیه وه نی ، نازانم له شینه یی چ سوودی هه یه ؟ برۆ لیم نه یه یته پیش ، لیم دوورکه وه ، له کوئی بووی ، برۆوه ئه وئ).

بۆ ساردکردنه وه ی رادیتته ی میشکی نه مام ، ناچار بووم پاساوی بۆ بهینمه وه ، له سیری تا پیوازی که وتمه گپرانه وه ی به سه رهاتی خۆم و کیشکه که و داوشت وتم : (ببوره داوای لیبوردنم هه یه).

چۆن ده لئین فیتی حه رامزاده له دووره وه دیاره ، ههستی به شه رمه زارییه کی زۆر کرد ، ئه ویش به کرۆلیه وه وتی : (ببوره منیش داوای لیبوردنم هه یه).

* * *

* كورپنە ئەز جياوازى *

دوكانىم لەتەنىشت مالى خۆمانەوہ بەكرى گرت و پىرم لە تۆپە قوماش كرد، بەئەقلى خۆم ئىشىكى باشم كردووہ و لەو ئىشەدا قازانچىكى باش دەكەم.

مانگى يەكەم بەرپىكرد، بى ئەوہى يەك مەتر قوماش بفرۆشم.

مانگى دووہم بەرپىكرد، بى ئەوہى يەك مەتر قوماش بفرۆشم.

مانگى سىيەم بەرپىكرد، بى ئەوہى يەك مەتر قوماش بفرۆشم.

كەوتمە رىكلام كردن، قوماشىكى سى مەترىم لاي خۆش نووسىك بەپراداندا، بۆى

نووسىم: (مژدە..مژدە.. تا ھەموو كەسىك ببىتە خاوەنى قوماشى خۆى،

بەبۆنەى جەژنى نەتەوايەتيەوہ قوماشمان بەرپژەى 20٪ دابەزاندوہ، ئەو ھەلە

لەدەست مەدەو سەردانى قوماشى(ئاي لەبەختم)بكەو ئەو ھەلە تا كاتىكى

ديارىكراوہ). ھەمدىسا كەس نەيوت پى ھەمام لەكوپىيە؟.

كەوتمەوہ رىكلام كردن، قوماشىكى سى مەترىم لاي خۆش نووسىك بەپراداندا،

بۆى نووسىم: (مژدە..مژدە.. بەبۆنەى جەژنى نەتەوايەتيەوہ تا ھەموو كەسىك

ببىتە خاوەنى قوماشى خۆى، قوماشمان بەرپژەى 50٪ دابەزاندوہ، ئەو ھەلە

لەدەست خۆت مەدەو سەردانى قوماشى(ئاي لەبەختم)بكەو ئەو ھەلە تا

كاتىكى ديارىكراوہ). ھەمدىسا كەس نەيوت كەرت بەچەندى؟.

به يانیه کیان به مات و مه لولوی، له دوکانه که دانیشتبووم، گه نجیک دواى سه لامکردن، به سه رى لموزیه وه: (ئهرى برا ئه و قوماشانه مه تریان به چه نده؟).

وتم: (برا ئه و قوماشانه به ئه قلّه).

وتى: (چۆن به ئه قلّه؟ ئه ی قوماش به مه تر نییه؟).

وتم: (نه خیر برا، چونکه ئه گهر من به ئه قلّه ئه و هه موو قوماشهم بکریایه، وه ک ده بیینی هه مووی نه ده ماوه، دوو پیکلامم بۆی کردوه به زهره ریکى زۆریش بیته به س له گۆلم بیته وه که س تا ئیستا یه ک مه ترى لا نه بر دووم، تۆش یه که م که سى پرسىارى ئه و قوماشانه م لیده که ی بۆیه ده لیم به ئه قلّه).

ئه ویش که گوپی له و قسانه م بوو، هه لوئسته یه کی کردو پرووی خو ی وه رچه رخان دو بی ئه وه ی خوا حافیزی بکات، دوکانه که ی جیه پششت.

پیش نیوه رۆ چوومه وه مال، نه مام وتى: (پیاوه که ئه وه من سى پۆژه خۆم بیده نگ کردوه بزانه هه ست ده که ی، هه ست نا که ی؟ فه رموو ئه و فه رخه شیرت بووه، که که س فه رخه شیرى وای نه بووه، بزانه تا ئیستا به خه یالندا هاتوو ه بلایى: ده ی با خیریکى بۆبکه م؟ ده بزانه گۆلکیک له عه ردی ناده ی و گۆشته که ی نا که یه خیر، هه رنا برۆ هه ندی پاقلاوه، یان چوکلیت و نوقل و شه ریه ت بیه خشه وه). وتم: (به سه رچاو هه ر دواى نیوه رۆ خیریکى شازى بۆ ده که م قه ت که س له و دونیا یه خیرى له و شیوه یه ی نه کردبى).

چووم هه رچى تۆیه قوماشیکى نیو دوکانه که هه بوو، هه موویم هی نایه وه مال و هه ر مالیک چه ند که س بوونایه ئه وه نده مه تره م ده پیواو پاشان ده مبرى و ده مسته نیو زه رفیک و له کاغه زیکدا ناوی ئه و ماله م تیدا ده نووسى و ده منایه

زهره كه وه، ئه و جا هه موویم له سه ر سینیه ك داناو ده ستمكرد به دابه شكردنی ، له ده رگای ئه و مالّ و ئه و مالّ مده دا و دیاریه كه م ده دانی: (فه رموو).
كه ده یانپرسی: (ئه گه ر بیئه ده بی نه بیّت، ئه و قوماش دابه شكردنه به چ بۆنه یه كه؟).

به و قسه یه ده موت: (به بۆنه ی ئه وه ی خوای گه و ره فه رخه شیریکی پیّ به خشیوین).

كه یفیان ده هاتّی ، ده یانوت: (ده ی خوا به خیری بگیری و فه رخه شیره كه شتان به دایك و باوك و نهك و باپیر گه و ره بی).

دهنگوباسی فه رخه شیره كه م به هه موو لایهك بلاو بۆوه گوايه ژنیک فه رخه شیریکی بووه.. قسه بکه ویتته زاریك، ده كه ویتته شاریک، له یهك كاتدا سیّ ته له فزیوونی ناوخیوی و ته له فزیوونیکیی بیانی هاتنه مالّم تا له م پووه وه ریپورتاژیک ئاماده بکه ن و دونیای پیبّه ژینن. زوومی کامپرایان له سه ر داچه قاندم وتیه له چوون: (ئایا ئه وه راسته خیزانی تۆ فه رخه شیریکی بووه؟ به راستی له دایکبوونی فه رخه شیریک له لایه ن مرۆقه وه موعجزه یه کی گه و ره یه و خوا به مرۆقی پیشان ده دا، جا.....).

نه مه یشت قسه کانیان ته واوکه ن ، یه کسه ر به جواب هاتم: (سه ره تا به خیره اتنی هه موو ئه و که نالانه ده که م وهك بۆ هه والیکیی له و چه شنه لی ره کۆبوونه ته وه، به لام شتیک هه یه چه زده که م له ریّ ئیوه وه هه موو لایه کی لیّ ئاگا داربکه مه وه که خیزانی من وه کو هه ر ژنیکیتیر مندالیکیی ئاسایی بووه و منیش بۆ خووشی و بۆ شانازیکردن پییه وه، لی ره و له و یّ ده لیم فه رخه شیریکمان بووه، زۆر سوپاس).

هه مووان به جارئ ده میان بهش بۆوه، تاسان، چاو ئه بله ق بوون ، وتیان: (ئه وه گوتمان فه رخه شیر نییه، قهینا، به لام بۆچی له و خیره ی کردووته، له جیاتى ئه وه ی گوشت بکه یه خیر، چوکلێت و نوقل و شه ربه ت و شیرناتى ببه خشیه وه، که چی قوماشت کردۆته خیر؟).

به زه رده خه نه یه که وه پیموتن: (ده زانن بۆچی من وامکرد؟).

به جارئ: (بۆچی؟).

وتم: (من جیاوازم).

سه ره رای ئه و زه ره رو زیانه زۆره ی له قوماشه کانمکرد، دوکانه که م بۆ خاوه نه که ی گه پانده وه، ئه و جار ه یان که لکه له ی ئه وه م به می شک داها ت داواکاریه ک بنووسم و پێشکه شیکه م بزانه قه د ئه وه خوا یه له شوینئ دا نامه زیم.. عه ریزه مدا، سئ مانگی ره به ق منیان هینا و برد، پۆژیک ده یانوت: مامه له که ت ئه وه ی که مه.. پۆژیک ده یانوت: پاش هه فته یه کی دیکه، دوان و سیان وه ره وه.. پۆژیک ده یانوت: چاوه پوانکه، کوره ته ماشای ته له فریۆنکه و که گویت له شتی بوو ئه وه خته وه ره وه.

نازانم تمبه لځانه له وه زياتر چييه؟ ئه و دايهره ي بوى چوم تنها له ژور پيدا هشت فرمانبه ري ليوو، يه كيكيان دتوت له جيهانتيكي ديكه دسوورپيته وه، هيتفوني به بناگوپيه وه نابوو گوپي له گوراني دهگرت.. له ولاوه يه كيكي ديكه ناميلكه شيعرييه كي دلداري به دهسته وه بوو دهخيونده وه به خه يال چووبوه جيهانتيكي تر، ئه و جا به خه يال له گه ل چ كچيک پاره ستابوو، قسه ي ده كرد، دهستي بو دهبرو چي و چي؟ ئه وه يان خو ي و خوا ي خو ي ، يه كيكي تريان قه ل م و كاغه زيكي له لابوو له بهر بيئيشي سه رم ده ي شي، بوخو ي ره سي دارودرخت و مه يمونه كه ي ته ره زاني ده كردو كوروكچيكي هه رزه كاريش له ته ك يه ك ميژدا له ته نيشت يه ك دانيشتبون، قاقا پيډه كه نين، بو پينا كه نن؟ كر ي كه يان به لاشه و باژو ده شته، به دم يه كه وه ده خنانه وه، ئيتر هه ر خوا بوخو ي بزاني له بنه وه چي انده كرد.. سه لامم كرد، كه س وه لامي نه دامه وه، ته نانه ت گه وادي كيش نه بوو به سه ر بادانتيكيشه وه بي يمي لي: ئه هله ن.. عاجباتي ئاخر زه مان ئه وه يه كه پروت تيډه كردن و دتوت: بيژه حمه ت ئه و مامه له يه م هه يه، خو يان له خه تي گيلي ده دا، يا ده يانوت: ببوره ئه و مامه له ي تو عايدي ئيمه نيه و ئه و ده يوت: بچوه ژوره كه ي دي په نكه ته علمات لاي ئه وانبي، بو ئيمزايه ك، تنها يه ك ئيمزاي حيز هه فته يه كيان هينام و برد، خه ري كبوو له و به ينه سه رم سپيبي هينده ي ئه مسه رو ئه وسه رم پييكه ن، پاره يه كي زورم له و پييه خه رج كرد، ته واو وه پرس و هه راسان ببوم، دوا جار به خو و مامه له وه چومه لاي به رپوه به رو بيپه روا پيموم: (قوربان خوا هه لئاگري به دهردي سه گم ده به ن).

به پړيوه بهر که چا و نه بله ق بوو، خيسه يه کی ليکردم و وتی: (نه وه باسی چی ده که ی؟ که می پړیزی خوټ بگره، ئیره دایه ره یه، حه ديقه ی حه حیوانات نیه باسی سه گم بو ده که ی، سه گی چی؟).

وتم: (نه گهر سهرت نه یه شینم له و مهمله که ته ویران بووه ی له مه پړ خو ماندا دوو گوند له نزیکی یه ک بوون ، کابرایه ک سه گیک ی هه بوو سه گه که ته بیعه تیک ی شازی هه بوو، له هر کوپیه ک گوپی له زرمو هوپری دول و زورپنا بوايه، به ره و نه و دهنگه ده پړوی. هه یینییه که به بونه ی ژنه یئانه وه وای ریکه ده که وی له هه ردوو گوند ده بیته شای ی ، سه گی ی به سته زمان سهره تا که گوپی له ده نگو دوی دول و زورپنا ی نه و گونده ی ته نیشتیان ده بی، به غاردان به ره و پیری دهنگه که وه ده روا، که نزیک ده بیته وه و له گونده که ی خو یان گوپی له ده نگو دوی دول و زورپنا ده بی ، پړو پری ده گه پریته وه، که نزیک ده بیته وه و گوپی له ده نگو دوی نه و گونده ی نزیکیان ده بی ، هه مدیسا ده گه پریته وه، له و بهینه هه تا نیوه پړ ده چپته نه و سه رو ده گه پریته وه، ده چپته نه و سه رو ده گه پریته وه تا ته و او هیلاک ده بی و پریک سندنای ده گاتی و ده توپی . جا قوربان منیش له م دایه ره ی ئیوه وه کو نه و سه گم لیها تووه هینده ی نه و ژورو نه و ژورم پیبکن و که سیس وه لام ناداته وه). که ده ستم بو پریشم برد: (توخوا نه وه ئیشه؟ گوو به و ریشه).

به و قسانه ناخیم هه ژاند، ده ست و پییت ببریایه، له بهر پیکه نین ناگای له خو ی نه بوو، مامه له که ی له ده ست وه رگرتم و بو خو ی به ئیشه که هه لسا، به مه نیوکا ژپری نه خایاند فه رمانه که ی دایه وه ده ستم و وتی:

فەرموو ئۆش فەرمانەكەت، تازە ئەمپۆ هیچ، بۆ بەیانی بپۆ دەست
بەكاربە).

لەو پۆژەوہ دوعای خیر بۆ ئەو بەپۆہ بەرہ دەكەم.. ئیستاش دواى
تەمەنیک من و نەمام ژیانیکى خۆش بەیەكەوہ دەبەینە سەرو چونكە
هەردووكمان نوێژ دەكەین و هەر ئەو نوێژە وایكردوہ توورپەییەكەى
جارانمان نەمینى و فەرخە شیرەكەشم بووہ تە شیریکى تەواو، ئۆش
بمیین بەخیر .

کتیبە چاپکراوہ کانى نووسەر

1 - ھاروون و بالوور لە چیرۆكى كوردیدا.... چیرۆك.

- 2- مەتەل بۇ زاخاوى مېشك....فۆلكلۇر.
- 3- چاخى گۇرانكارىيە....شيعر.
- 4- بەختنامەى كوردى.
- 5- ورج وشيرو مام ريوى....چيروكى مندالان.
- 6- خوشەويستى كچىك لە زانكوۆ....كورتە رۆمان.
- 7- خوشەويستى فريشتهيهكى زانكوۆ....كورتە رۆمان.
- 8- كچىك شېم دەكا....كورتە رۆمان.
- 9- زانكوۆ مەرگ...شيعر، پەخشان، چيروك.
- 10- عەشقى نيوان ماموستا و كچەقوتابى....كورتە رۆمان.
- 11- ئافاتى ژن بردن بۇ مەسئولەكان....رۆمان.
- 12- دوغاي دايكىك بى نەوا....سەرگوزشتە.
- 13- كچى خافانى چين.... فۆلكلۇر .
- 14- بەسەرھاتى سى پياوى پيرو خوشوتانى كچىك....شيعرو چيروك.
- 15- لەمەرگى كەزال دەگەرپم....كورتە رۆمان.
- 16- يادگارپەكانى كچىكى پەيمانگا....كورتە رۆمان.
- 17- نەبوونى....چيروك.
- 18- تەلاقنامە....چيروك.
- 19- مەملەكەتى ژن....نۆقلېت.
- 20- 111 ملوانكە شيعر.
- 21- بەرەو قوتابخانە....چيروكى مندالان.